

1

Hvad sker der med kærligheden efter brylluppet?

I en højde af 30.000 fod et eller andet sted mellem Buffalo og Dallas stak han bladet i stolelommen foran mig, vendte sig mod mig og spurgte: »Hvad arbejder du med?«

»Jeg er ægteskabsrådgiver og leder seminarer for ægtepar,« svarede jeg sagligt.

»Der er noget, jeg længe har haft lyst til at spørge nogen om,« sagde han. »Hvad sker der med kærligheden efter brylluppet?«

Jeg opgav håbet om at få mig en lur og spurgte: »Hvad mener du?«

»Jeg har været gift tre gange, og hver gang var alt vidunderligt, før vi blev gift, men på en eller anden måde faldt det hele fra hinanden efter brylluppet. Al den kærlighed, jeg troede, jeg nærrede til hende, og den, hun tilsyneladende nærrede til mig, forduftede. Jeg er ret intelligent, og jeg har succes i forretningslivet, men det her forstår jeg ikke.«

»Hvor længe var du gift?« spurgte jeg.

»Det første ægteskab varede ti år, det andet tre og det sidste næsten seks.«

»Forsvandt din kærlighed lige efter brylluppet, eller skete det gradvis?« spurgte jeg.

»Ægteskab nummer to gik galt lige fra begyndelsen. Jeg ved ikke, hvad der skete. Jeg troede virkelig, at vi elskede hinanden,

men vores hvedebrødsdage blev en katastrofe, og det kom vi os aldrig over. Vi kom kun sammen et halvt år, og det var en stormende affære. Men efter vielsen var der krig lige fra starten.

I mit første ægteskab havde vi kun tre-fire gode år, før vi fik et barn. Derefter følte jeg, at hun gav barnet hele sin opmærksomhed, og at jeg ikke længere betød noget. Det var, som om hendes eneste mål i livet havde været at få et barn, og nu havde hun ikke længere brug for mig.«

»Sagde du det til hende?« spurgte jeg.

»Ja, ja, det gjorde jeg. Hun sagde, at jeg var sindssyg. Hun sagde, at jeg ikke anede, hvor stressende det var at tage sig af et barn fireogtyve timer i døgnet, og at jeg skulle vise hende større forståelse og hjælpe hende noget mere. Jeg prøvede virkelig, men det gjorde tilsyneladende ingen forskel. Efter en tid var der bare ingen kærlighed tilbage. Den var død. Vi blev enige om, at vores ægteskab var forbi.

Jeg troede virkelig, at det ville blive anderledes med mit sidste ægteskab. Jeg havde været skilt i tre år. Vi kom sammen i to. Jeg troede, vi vidste, hvad vi gjorde, og at det var første gang, jeg virkelig oplevede, hvad det ville sige at elske et andet menneske. Og jeg var overbevist om, at hun også elskede mig.

Jeg tror ikke, jeg forandrede mig efter brylluppet. Jeg fortsatte med at give udtryk for min kærlighed til hende, som jeg havde gjort, før vi giftede os. Jeg fortalte hende, hvor smuk hun var, og hvor stolt jeg var over at være hendes mand. Men nogle få måneder efter begyndte hun at beklage sig. I begyndelsen kun over bagateller – at jeg ikke bar skraldeposen ud eller hængte mit tøj på plads. Senere begyndte hun at gå til angreb på min karakter og sagde, at hun ikke kunne stole på mig, og beskyldte mig for at være hende utro. Hun blev totalt negativ. Før vi giftede os, var hun aldrig negativ.

Før vi giftede os, var hun aldrig negativ.

Hun var et af de mest positive mennesker, jeg nogen sinde havde mødt. Det var en af de ting, der tiltrak mig hos hende. Hun beklagede sig aldrig over noget. Alt, hvad jeg gjorde, var bare vidunderligt. Men da vi var blevet gift, kunne jeg tilsyneladende ikke gøre noget rigtigt. Jeg ved ærlig talt ikke, hvad der skete. Til sidst døde min kærlighed til hende, og jeg begyndte at nære uvilje mod hende. Hun elskede mig helt tydeligt ikke længere. Vi blev enige om, at ingen af os havde nogen glæde af, at vi blev sammen, så vi gik hver til sit.

Det skete for et år siden. Nu lyder mit spørgsmål så: Hvad sker der med kærligheden efter brylluppet? Er min erfaring almindelig? Er det derfor, vi har så mange skilsmisser? Jeg forstår ikke, at det kunne ske for mig tre gange. Og de, der ikke bliver skilt, lærer de at leve med tomheden, eller lever kærligheden virkelig videre i nogle ægteskaber? Hvis det er tilfældet, hvordan går det så til?»

De spørgsmål, min sidemand i flyet stillede mig, er de samme, som tusinder af gifte og fraskilte stiller i dag. Nogle spørger venner, andre ægteskabsrådgivere og præster, og andre igen spørger sig selv. Somme tider gives svarene i næsten uforståelige, faglige vendinger, og indimellem finder vi dem i vitser og talemåder. De fleste vitser og saftige historier indeholder nogen sandhed, men det er som at give hovedpinepiller til en, som har cancer.

Længslen efter romantisk kærlighed i ægteskabet er dybt rodfæstet i vor psyke. Så at sige ethvert ugeblad har mindst én artikel om, hvordan man bevarer kærligheden i sit ægteskab. Der findes utallige bøger om emnet. Radio- og tv-programmer beskæftiger sig med det. Det er en alvorlig sag at holde kærligheden levende i et ægteskab.

Med alle de bøger, blade og den praktiske hjælp, der står til rådighed, hvordan går det så til, at så få ægtepar tilsyneladende har fundet hemmeligheden ved at holde kærligheden levende efter brylluppet? Hvordan går det til, at et ægtepar kan deltage i seminarer om kommunikation, hvor de får mange fremragende ideer til, hvordan de skal leve sammen, og så vender hjem og er

helt ude af stand til at omsætte det, de har hørt, i praksis? Hvordan går det til, at vi, når vi læser en artikel om »117 måder at give udtryk for sin kærlighed til ægtefællen«, udvælger to eller tre, som vi finder gode, og prøver dem, uden at vores ægtefælle overhovedet lægger mærke til vores anstrengelser? Vi opgiver de øvrige 114 måder og fortsætter som hidtil.

Den sandhed vi går glip af

Hensigten med denne bog er at besvare disse spørgsmål. Det betyder ikke, at bøger og artikler, der allerede er tilgængelige, ikke kan være til nytte. Problemet er, at vi har overset en fundamental sandhed: Mennesker taler forskellige kærlighedssprog.

Jeg er uddannet antropolog og har i denne forbindelse studeret mange sprog: japansk, kinesisk, spansk, engelsk, portugisisk, græsk, tysk, fransk og så videre. De fleste af os vokser op og lærer vores forældres og søskendes sprog, der bliver vort primære sprog og modersmål. Senere lærer vi måske andre sprog, men som regel kræver det mere arbejde. De bliver sekundære sprog for os. Vi taler og forstår vort modersmål bedst og føler os mest hjemme i det. Men jo mere vi bruger et sekundært sprog, jo mere føler vi os hjemme i det. Hvis vi kun taler vort modersmål og møder et andet menneske, der også kun taler sit modersmål, der er forskelligt fra vores, bliver vor kommunikation meget begrænset. Vi må benytte os af tegnsprog, tegne billeder eller bruge fagter for at forklare, hvad vi mener. Vi er i stand til at kommunikere, men det vil altid være besværligt. Sprogforskelle er en del af den menneskelige kultur. Hvis vi skal kommunikere effektivt hen over kulturgrænserne, er vi nødt til at lære andres sprog.

Når det gælder kærlighed, forholder det sig på samme måde. Dit kærlighedssprog kan være lige så forskelligt fra din ægtefælles, som kinesisk er fra dansk. Uanset hvor stor umage du gør dig med at give udtryk for din kærlighed på dansk, vil I aldrig lære at forstå, hvordan I skal elske hinanden, hvis din ægtefælle kun forstår kinesisk. Min sidemand i flyet talte et kærlighedssprog af

»anerkendende ord« til sin tredje kone, når han sagde: »Jeg fortalte hende, hvor smuk hun var, at jeg elskede hende, og at jeg var stolt over at være hendes mand.« Han talte kærligt, og han var oprigtig, men hun forstod ikke hans sprog. Måske søgte hun forgæves efter kærlighed i hans opførsel over for hende. Det er ikke nok at være oprigtig; vi må være villige til at lære vor ægtefælles primære kærlighedssprog.

*Dit eget og din ægtefælles
kærlighedssprog er måske lige så
forskellige som kinesisk og engelsk.*

Min konklusion efter tyve års ægteskabsrådgivning er, at der er fem grundlæggende kærlighedssprog – fem måder, hvorpå mennesker giver udtryk for og forstår kærlighed. På det sproglige område findes der mange dialekter eller variationer. På samme måde findes der mange dialekter inden for de grundlæggende kærlighedssprog. Det ser vi af artikler med titler som »10 måder at holde ægtemanden hjemme på« eller »365 udtryk for ægteskabelig kærlighed«. Der findes ikke 10, 20 eller 365 grundlæggende kærlighedssprog. Efter min mening findes der kun fem. Men der kan være talrige dialekter. Den måde, man giver udtryk for sin kærlighed på, begrænses kun af ens egen fantasi. Det vigtige er, at du taler din ægtefælles kærlighedssprog.

Det hører til sjældenhederne, at mand og hustru har samme primære kærlighedssprog. Vi har en tendens til at tale vort eget primære kærlighedssprog og bliver forvirrede, når ægtefællen ikke forstår, hvad vi mener. Vi giver udtryk for vores kærlighed, men budskabet når ikke frem, fordi vi taler et sprog, der er fremmed for den anden. Her ligger det grundlæggende problem, og det er hensigten med denne bog at tilbyde en løsning. Det er derfor, jeg vover at skrive endnu en bog om kærlighed. Når vi først opdager de fem grundlæggende kærlighedssprog og forstår vort eget såvel

som vor ægtefælles, har vi tilstrækkelig information til at kunne anvende de ideer, vi finder i bøger og artikler.

Når du først forstår og lærer at tale din ægtefælles primære kærlighedssprog, tror jeg, du har fundet nøglen til et varigt, kærlighedsfyldt ægteskab. Kærligheden behøver ikke forsvinde efter brylluppet, men for at holde den i live må mange af os anstrenge os for at lære et andet kærlighedssprog. Vi kan ikke bare stole på vort eget modersmål, hvis vores ægtefælle ikke forstår det. Hvis vi ønsker, at han eller hun skal mærke den kærlighed, vi prøver at give udtryk for, må vi benytte os af den andens kærlighedssprog.

DIN TUR

Fuldfør følgende: »Der ville blive færre skilsmisser, hvis mennesker bare ... «